

Rola zabaw logorytmicznych w rozwoju dziecka.

Prawidłowa wymowa jest jednym z najważniejszych czynników umożliwiających harmonijne rozwijanie się człowieka w grupie społecznej. Dziecko mające duży zasób słów lepiej funkcjonuje w środowisku, dzięki czemu ma większe szanse na osiągnięcie sukcesu. Od prawidłowej wymowy zależy to jak otoczenie będzie postrzegało dziecko w przedszkolu i szkole. Uczeń, który swobodnie wyraża swoje myśli, poprawnie pod względem artykulacyjnym, stylistycznym, gramatycznym jest bardziej pewny siebie i lepiej oceniany.

Zabawy logorytmiczne są niezbędnym elementem pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym.

Logorytmika poprawia ogólną kondycję psychofizyczną dziecka, wyzwala aktywność i umożliwia odreagowanie napięć i negatywnych emocji, a przede wszystkim utrwała prawidłową artykulację, umuzykalnia, uwrażliwia. Łączy w sobie terapię logopedyczną i rytmikę. Takie zestawienie umożliwia zaktywizowanie sfery zarówno słuchowej, jak i ruchowej uczestnika zajęć.

Najważniejszym komponentem zajęć logorytmicznych jest ruch, który ma ogromny wpływ na rozwój mowy dziecka i jego ogólne funkcjonowanie.

Podczas zajęć akompaniamentem rytmu jest słowo. Całość tworzy rytmicznie zestrojony ruch całego ciała. Za główny cel ćwiczeń logorytmicznych uważa się usprawnianie ruchowe i słuchowe dzieci, u których stwierdza się zaburzenia i wady wymowy. Dotyczą one również dzieci zdrowych, u których stymulacja słuchowo-ruchowa korzystnie wpływa na ogólny rozwój.

Stosowanie zajęć logorytmicznych, opartych na ruchu i muzyce, wymaga łączenia się zjawisk charakterystycznych dla muzyki, wśród których znajdują się: rytm, tempo, akcent, wysokość dźwięku oraz artykulacja. Każde z tych zjawisk ma swoje znaczenie zdrowotne dla organizmu, ale także rozwojowe, np.:

- śpiewanie – wzmacnia aparat głosowy, dotlenia cały organizm, zwiększa pojemność płuc, rozwija klatkę piersiową, a także wyzwala naturalną potrzebę wyrażania siebie, koi system nerwowy. Ponadto nauka piosenek wzmacnia pamięć, poszerza zakres wiedzy i rozwija słownictwo;

- ruch – aktywność ruchowa sprzyja rozwojowi fizycznemu i psychicznemu, rozwija aparat mięśniowo-ruchowy, polepsza ogólną kondycję, wyrabia prawidłową postawę, ćwiczy koordynację ruchową, refleks, a także estetykę ruchową;
- reagowanie na bodźce dźwiękowe – sprzyja rozwojowi słuchu oraz wrażliwości i uwagi słuchowej, podzielności uwagi, skupienia, szybkich reakcji, pamięci, gotowości do działania oraz wyobraźni.

Śpiew, ruch i reaktywność na bodźce są obecne w zajęciach logorytmicznych. Uczestniczenie w nich sprzyja stymulacji rozwoju mowy, wyrównywaniu opóźnień mowy, a także zapobiega powstawaniu trudnych do zniwelowania zaburzeń.

Do celów logorytmiki zalicza się:

- ✓ usprawnianie toru oddechowego,
- ✓ kształtowanie prawidłowej fonacji,
- ✓ usprawnianie narządów mowy,
- ✓ kształtowanie słuchu fonematycznego (zdolność do odróżniania fonemów np. p-b, k-g itd.),
- ✓ kształtowanie pamięci muzycznej,
- ✓ kształtowanie poczucia rytmu i tempa,
- ✓ kształtowanie szybkiej reakcji ruchowej na bodźce dźwiękowe (słowo, dźwięk, ciszę),
- ✓ usprawnianie motoryki dużej,
- ✓ rozwój intelektualny,
- ✓ rozwój społeczny.

Zajęcia dla dzieci opierają się na wesołych piosenkach, które są łatwe do zapamiętania i wpadają w ucho. Wyrazne śpiewanie korzystnie wpływa na prawidłową wymowę głosek i dykcję, szczególnie jeśli śpiewaniu towarzyszy rytmiczny ruch.

W logorytmice każde ćwiczenie ruchowe ma charakter zabawy.

Wyróżnia się:

- ✓ zabawy ruchowe ze śpiewem: zabawy ilustrujące treść piosenki, zabawy rytmiczne, zabawy inscenizowane, zabawy taneczne;
- ✓ zabawy ruchowe przy akompaniamencie instrumentu;
- ✓ zabawy z zakresu techniki ruchu: ćwiczenia wyrabiające poczucie świadomego ruchu (np. naprężanie i rozluźnianie), ćwiczenia różnych grup mięśni, ćwiczenia orientacyjne w przestrzeni;
- ✓ zabawy uwrażliwiające na różne elementy muzyki;

- ✓ ćwiczenia inhibicyjno-incytacyjne (hamująco-pobudzające), polegające na szybkim reagowaniu na bodźce muzyczne, optyczne i słowne;
- ✓ opowieści ruchowe;
- ✓ tańce.

Ćwiczenia rytmiczne mają na celu kształtowanie poczucia rytmu u dzieci. Ważne jest, aby wykonywane były prawidłowo, ponieważ tylko poprawnie wykonane ćwiczenia niosą ze sobą dobrze rozwijającą się koordynację słuchowo-ruchową.

Logorytmika to zajęcia skierowane przede wszystkim do najmłodszych. Poprzez ćwiczenia umuzykalniające, rytmiczne i językowe wspierają prawidłowy rozwój mowy. Aktywności grupowe, kontakt z rówieśnikami i kierowane zabawy są doskonałym uzupełnieniem terapii logopedycznej i jednocześnie samodzielną nauką każdego dziecka.

Opracowała na podstawie literatury

A. Zięba

Bibliografia:

1. M. Gula. Rola zajęć logorytmicznych w procesie kształtowania mowy.
2. A. Walencik-Topik, Rytm muzyczny i logorytmika w terapii logopedycznej dotyczącej dyslalii. W: Logopedia jako nauka interdyscyplinarnateoretyczna i stosowana, (red.) I. Nowakowska-Kempny, Katowice 1998.
3. J. Stadnicka, Terapia dzieci muzyką, ruchem i mową, WSiP, Warszawa 1998.
4. Walencik-Topińko A., Głos jako narzędzie: materiały do ćwiczeń emisji głosu dla osób pracujących głosem i nad głosem, wyd. Harmonia 2009.
5. Łuńska J., Rytm, ruch, mowa czyli zabawy logorytmiczne na cztery pory roku, wyd. Metris.
6. Barańska M., Rymuj, głosuj, w rytmie klaszcz! Ćwiczenia uwagi, pamięci słuchowej, koordynacji ruchowo-słuchowej i słuchu fonemowego, wyd. Harmonia.
7. K. Lewandowska, Muzykoterapia dziecięca, Gdańsk 2001.
8. K. Jaśkiewicz „Logorytmika – wsparcie rozwoju mowy u dziecka”.